

Hundeliv i Grønland

Denne folder er tænkt som en hjælp til hundeejere i Grønland. Den indeholder oplysninger om den lovpligtige rabiesvaccination samt gode råd til, hvad man som hundeejer selv kan gøre, hvis hunden kommer til skade eller skal aflives. Rådene er ikke udtømmende, ligesom det er på eget ansvar at de følges.

Der er pt. ingen fastboende dyrlæge i Grønland uden for slædehundredistriktet. Det er derfor vigtigt, at man som hundeejer er klar over, at man ikke kan forvente nogen form for dyrlægeassistance, hvis ens hund bliver syg eller kommer til skade. Hold dog altid øje med, om der tilfældigvis skulle være en praktiserende dyrlæge i byen, der kan benyttes.

Skal min hund rabiesvaccineres?

En hundeejer har pligt til at få sin hund rabiesvaccineret. Den skal vaccineres første gang, når den er mellem 4 og 6 mdr. og herefter hvert 3. år. Det er kommunens ansvar at sørge for den praktiske udførsel af vaccinationen. I forbindelse med vaccinationen udleveres et "rabiesskilt", som skal bæres i hundens halsbånd som tegn på udført rabiesvaccination.

Hvad gør jeg, hvis min hund bliver syg eller kommer til skade?

Hvis din hund bliver syg, er det dit ansvar at tage dig af den. Det er også dit ansvar at sørge for at den bliver aflivet, hvis den lider. Er din hund syg eller har smerter, kan den ændre adfærd. Selv den sødeste hund kan bide, hvis den har ondt! Tal altid blidt og beroligende til hunden. Undgå direkte øjenkontakt, lav smaske lyde, så forstår hunden, at du ikke vil gøre den noget ondt.

Kan man godt aflive en hund ved skydning?

Ja, skydning er en hurtig og human metode til aflivning af en hund. Man skal selvfølgelig sikre sig at personen, der skal aflive hunden, kan håndtere et gevær og at det foregår uden for byzonen med passende sikkerhedsafstand til andre mennesker og dyr. I Grønland er der mange, der er jægere og det burde derfor ikke være noget problem at finde en person, der er i stand til at aflive en hund ved skydning.

Kan kommunen hjælpe med aflivning af min hund.

I nogle kommuner er det muligt at få hjælp til aflivning. Man kan forsøge at ringe til kommunen og spørge, om der er sådan en ordning.

Kan jeg ringe til en dyrlæge i Grønland og få hjælp til min hund?

Det er pt. ikke muligt at kontakte en dyrlæge i Grønland.

Kan jeg ringe til en dyrlæge i Danmark og få hjælp til min hund?

Ja, det kan ofte lade sig gøre at ringe til en praktiserende dyrlæge i Danmark og bede om et godt råd. Dyrlægen må dog ikke sende eller ordinere medicin til Grønland.

Der findes også en del hjemmesider, (fx. www.netdyredoktor.dk) hvor man kan søge viden.

Må jeg give min hund menneskemedicin?

Nej, hunde og øvrige kæledyr tåler ikke altid de samme stoffer som mennesker. Derfor frarådes det at give sin hund menneskemedicin. Et smertestillende middel som Ibuprofen kan gøre din hund syg og i værste fald føre til dødsfald. Panodil/pamol kan give leverskader og ligeledes i værste fald føre til dødsfald.

Min hund er blevet bidt, hvad gør jeg?

Bidsår i hovedet og på benene kan ofte se ret voldsomme ud, fordi det bløder meget. Pres et rent klæde eller lignende, der kan suge (et menstruationsbind kan sagtens bruges) mod såret til blødningen stopper. Herefter kan du bedre se, hvor dybt såret er. Et overfladisk sår kan oftest klares med daglig vask med vand og sæbe (brug en mild sæbe uden parfume) og skyl grundigt med vand. Såret kan med fordel skylles med klorhexidinopløsning.

Man skal dog være opmærksom på, at bidsår kan være problematiske. Ved første øjekast ser de ofte ikke så alvorlige ud. Men det er faktisk den type sår, der hyppigst giver komplikationer i form af infektion, bylddannelse og koldbrand i hud og muskler.

Hvis bidet går gennem huden, så du kan se musklen, så er det en god ide at klippe eller barbære området, så du kan holde det rent. Bidhullet skal spules godt med saltvandsopløsning¹ i en engangssprøjte (uden kanyle). Efterfølgende spules efter med klorhexidinopløsning. Dette gøres 2 gange om dagen, til såret ikke længere væsker.

Nogle gange er bidsår dog så alvorlige, at de skal behandles med antibiotika og/eller opereres. Dette kan kun lade sig gøre, hvis det er muligt at få fat på en dyrlæge.

Hvordan renser jeg potesår og lægger en poteforbinding?

En af de hyppigste skader, der ses hos hunde, er poteskader. Vær altid opmærksom på det underlag, din hund går på. Undgå at gå steder med mange glasskår og pas på skarp is. Der er også mange metaltrapper, der har en meget skarp overflade, som skader hundens poter.

---

¹ 1 liter vand blandes med 1 tsk. salt og koges. Blandingen afkøles inden brug. Det kan opbevares i køleskab et par dage.

Er uheldet ude, kan du gøre følgende:

1. Blødningen stoppes med en kompresforbinding eller ved at presse et rent klæde eller menstruationsbind hårdt mod såret.
2. Såret renses grundigt med sæbevand (sæbspåner piskes ud i lunkent vand). Lad hunden stå i blød med poten i 5 – 15 min. afhængig af hvor snavset såret er. Skyl herefter grundigt med rent vand, gerne med en bruser. Poten tørres forsigtigt tør med et rent klæde.
3. Rens såret med klorhexidinopløsning.
4. Når poten er helt tør pålægges en poteforbinding i 3 lag:
  - a. Et passende sårkompres lægges på såret
  - b. Vatstrimler lægges mellem hver tå (hunde sveder meget på poterne, vattet suger fugten)
  - c. Vat (polster) rulles om hele poten startende ved tærne og et stykke op ad benet. 2 lag er passende.
  - d. Gaze rulles omkring vatlaget.
  - e. Elastisk bind fx Vet-flex lægges på til sidst. Pas på ikke at stramme for meget. Hvis forbindingen er lagt for stramt, eller hvis der ikke er polstret nok, kan der komme trykskader på poten, og benet kan hæve op. Vattet skal stikke frem øverst på forbindingen, da det beskytter mod trykning.
  - f. Når hunden skal gå tur påsættes en plasticpose, da forbindingen ikke er vandtæt.

En mere simpel forbinding kan laves af et menstruationsbind, der klippes til. Den sugende side lægges mod såret. Bindet fikseres ved at vikle noget gaze eller strimler af stof rundt om poten. For at holde på det hele, kan du give hunden en sok på og holde den fast med tape (gerne malertape) – blot husk at tapen ikke må sidde for stramt (brug aldrig en elastik).

- Forbindingen skiftes dagligt de første dage.
- Såret renses med sæbevand og klorhexidin ved hvert forbindingsskift.
- Når såret ikke længere væsker og har dannet en pæn skorpe, kan forbindingen erstattes af en ren sok.
- Undgå at hunden slikker i såret, da dette kan føre til infektion.

Min hund har dårlig mave og kaster op!

Der kan være mange årsager til at hunden kaster op og har dårlig mave. Ofte skyldes det noget, den har spist.

Hunden fastes i 12-24 timer. Vand kan gives i form af isterninger. Efter fasten tilbydes vand i små portioner evt. tilsat elektrolytter².

Hvis hunden ikke kaster vandet op igen, kan man begynde at tilbyde den fedtfattigt foder. Det kan være hytteost/ymer/neutral surmælksprodukt, kogt kylling eller fisk (mager), udkogte ris og kartofler. Foderet gives i hyppige, små portioner, 4-6 gange den første dag. Gradvist (over 5-10 dage) vender hunden tilbage til normal kost.

Man skal være særlig opmærksom på hvalpe og små hunde, der ved diarre/opkast hurtigt mister meget væske. Det kan være nødvendigt at tvinge væske/næring i dem med en sprøjte (Forudsat at de ikke kaster op).

Har man kendskab til at hunden har spist noget skarpt fx en nål, kan man forsøge at fodre den med asparges (fx glas asparges), der virker beskyttende på tarmslimhinden.

Nogle gange er mave-tarm problemer så alvorlige, at de kræver intensiv behandling ved operation, antibiotika og lign. Dette kan kun lade sig gøre, hvis det er muligt at få fat på en dyrlæge.

---

² Elektrolytopløsning laves af; 1 tsk salt + 1 spsk sukker som opløses i 1 liter kogt vand

Er der nogle fødevarer hunde ikke kan tåle?

Ja, de fødevarer der hyppigst giver anledning til forgiftninger er:

- Chokolade (mørk chokolade er værst)
- vindruer/rosiner
- løg/hvidløg
- rå kartofler/ kartoffelplanter

Husk, at det er dit ansvar, hvad hunden får at spise. Hunde har ikke samme behov, som vi mennesker for varieret kost. Den er ganske tilfreds med den samme hundemad hver dag. Det meste færdiglavede tørkost på markedet indeholder de mineraler og vitaminer, som hunden har brug for. Vær opmærksom på, at hunde med højt aktivitetsniveau eller hunde, som er meget ude i kulden, har brug for et foder med højt indhold af fedt. Kig på din hund og mærk på din hund. En overvægtig hund bliver begrænset i at røre sig, og desuden bliver dens organer og led belastede. Ligeledes har en hund, der ikke får den korrekte næring ikke energi til at være en glad og tilfreds hund.

Håndkøbspræperater mod mave-tarm problemer

Probiotika (Zoolac®, Paraghurt®, Aptus® aptobalance) der styrker den normale tarmflora på bekostning af den sygdomsfremkaldende, eller kosttilskud der binder de sygdomsfremkaldende bakterier i tarmkanalen (Canikur®) virker godt på mild til moderat diarré.

Disse midler kan købes over internettet.

Min hund er blevet stukket af en bi eller af myg!

Nogle hunde elsker at jage insekter, og dette fører til tider til bistik. Bistik i munden og på tungen kan være ret alvorligt. Munden og tungen kan svulme op, og hunden kan få store vanskeligheder med at trække vejret. Når en lille hvalp jagter fluer og insekter, kan det se sødt og sjovt ud, men det er en rigtig dårlig ide at opfordre sin hund til sådanne lege!

Bistik på poter og i hovedet kan medføre hævelse. Denne hævelse kan dulmes med kolde omslag. Du kan nogle steder købe xylocainsalve, som er en salve med let lokalbedøvende effekt. Tjek altid om biens brod sidder i stikket og fjern denne med en pincet.

Nogle hunde bliver ret plaget af myggestik. Særligt områder med lidt pels er udsatte. Man kan sprøjte hunden med myggebalsam, men kun i nakken og ned langs ryggen hvor den ikke kan slikke det af.

Hævede områder kan dulmes med kolde omslag eller creme med aloe-vera eller salve med lokalbedøvende effekt.

Min hund klør sig i ørerne!

Hunde klør sig nogle gange i ørene. Det er helt normalt, men det er vigtigt at holde øje med, om det er noget den bliver ved med. Det er en god ide jævnligt at tjekke hundens ører. Kig ned i øret, lugt til øret, put forsigtigt en finger ned i øret, så du får lidt ørevoks på fingeren. På den måde ved du, hvordan din hunds øre er, når det er, som det skal være! Et øre der klør pga. betændelse, vil begynde at lugte og nogen gange vil der også opstå sår forårsaget af kløe.

En af de hyppigste årsager til sygelig kløe i ørerne er allergi. Hængeører og meget hår i ørerne er ligeledes disponerende faktorer. Dette kan resultere i overvækst af specielt svamp og i nogle tilfælde bakterier i øregangen. Ofte vil man opleve, at øret lugter "surt", og der ses forøget ørevoksproduktion. Øregangen vil være rød og irriteret.

En almindelig svampeinfektion kan man med held behandle med håndkøbs-ørerens fx . Epi-Otic®. Hæld ørerens i øret og massér den ydre øregang forsigtigt. Lad herefter hunden ryste på hovedet. Fjern ørevoks fra det ydre øre med et stykke vat. Undgå at bruge vatpinde, da de kan perforere trommehinden eller skubbe ørevoksen længere ned i øregangen. Rens øret hver dag til det er i orden. Brug aldrig midler i ørerne, der ikke er godkendt til det.

Nogle gange kan øreinfektioner kræve yderligere behandling fx. antibiotika og oprensning i narkose. Dette kan kun lade sig gøre, hvis det er muligt at få fat på en dyrlæge.

Min hund lugter ud af munden!

Dårlig ånde kan skyldes tandsten.

Tandsten kan forbygges ved tandbørstning. Dette kræver som oftest, at man har lært hunden allerede som hvalp at få børstet tænder.

Bemærk, at man ikke må bruge mennesketandpasta, da det indeholder stoffer, der er giftige for hunden.

Man kan købe specielle hundetandbørster og hundetandpasta med smag. En klat leverpostej fungerer også fint som tandpasta!

Herudover er det gennem fodringen man forebygger tandsten. Et groft foder, tyggelegetøj, oksehudspinde, okseben kan alt sammen hjælpe med til at holde dannelsen af tandsten nede. Man kan godt give sin hund rå kødben (dog ikke kyllingebeben).

Vær opmærksom på, at indtagelse af større mængder knogler kan forårsage forstoppelse.

Det er en god ide at vænne sin hvalp til, at det er i orden at man stikker sine fingre ind i munden på den. Så vil den også finde sig i at få børstet tænder. Som alternativ til tandbørsten kan bruges en grov sok (fx en sportssok) med klorhexidin på. Tit kan tandsten holdes væk ved dagligt at gnide tænderne.

Skal min hund vaskes?

Det er ofte ikke nødvendigt at vaske sin hund med mindre den har rullet sig i noget skidt og derfor lugter, så man ikke kan holde det ud. Brug aldrig shampoo med parfume og hvis det er muligt, så benyt en shampoo beregnet til hunde. Skyl grundigt med vand.

Husapotek

- Lokalbedøvende salve til brug ved insektstik.
- Blødgørende salve til brug på tørre poter og tørre hudområder, for eksempel på albuer.
- 0,05 % klorhexidin opløsning til overfladisk desinfektion
- Klorhexidinsalve til desinfektion af overfladiske, rengjorte skrammer
- Vat, tamponer, gazebind, elastisk forbinding (fx Vet Flex) og sok til beskyttelse af beskadiget pote.
- Natriumklorid øjenbadevand til rensning af øjne og øjenomgivelser
- Pincet, negleklipper og en saks til klipning af forbindsstoffer.

HUSK ALDRIG AT BRUGE MENNESKEMEDICIN.